

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-35>

УДК 334

НОВА ЕКОНОМІКА ЯК СИСТЕМОУТВОРЮЮЧИЙ ФАКТОР ТА ДРАЙВЕР РОЗВИТКУ ЕКОСИСТЕМ БІЗНЕСУ

NEW ECONOMY AS A SYSTEM-FORMING FACTOR AND DRIVER OF BUSINESS ECOSYSTEM DEVELOPMENT

Лемешко Марко Олегович

аспірант,

Донецький національний університет імені Василя Стуса

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2845-6750>

Lemeshko Marko

Vasyl` Stus Donetsk National University

Протягом останніх років вже став очевидним вплив глобалізації, інформаційно-комунікаційних технологій, інновацій, знань та нових форм праці на бізнес моделі та структуру як окремої фірми так й глобальної бізнес-системи, які можна краще зрозуміти з використанням біологічної аналогії екосистем. Усі ці фактори стали одними з основних, які характеризують нову економіку, яка в свою чергу має такі притаманні риси як пропозиція товарів та послуг на базі інформаційних технологій, кастомізація пропозиції, розвиток онлайн-торгівлі, розвиток кооперації та партнерства, постійний інформаційний обмін, багатовекторна інтегрованість компаній, глобальний масштаб конкуренції та розвиток мережевої структури організації бізнесу. В статті проаналізовано фактори появи нової економіки, досліджено характерні риси нової економіки, проаналізовано їх співставність з характеристиками екосистем бізнесу, обґрунтовано доцільності їх розгляду як драйвери розвитку та системоутворюючі фактори екосистем бізнесу.

Ключові слова: екосистема бізнесу, нова економіка, драйвери екосистем бізнесу.

The main goal of the article is to establish, generalize and describe the drivers of the emergence and development of business ecosystems, as well as their system-forming factors in the conditions of the new economy. In recent years, the impact of globalization, information and communication technologies, innovations, knowledge, and new forms of work on business models and the structure of both individual firms and global business systems has already become evident, which can be better understood using the biological analogy of ecosystems. Using several scientific research methods, including comparison, analysis, synthesis, generalization. We understand a business ecosystem as a highly adaptive and dynamic architecture of deeply integrated and multi-vector connected business elements, while business units (elements – firms, organizations, etc.) are located within the same environment, connected by a common goal, and promoting value propositions. Usually, business ecosystems are associated with the development of the Internet, but information technologies alone are not enough to justify the emergence of qualitatively new business systems - business ecosystems. That is why such a concept as "new economy" can serve as a foundation for business ecosystems, that is, not only be a system-forming factor, but also act as a driver of their development as the new economy develops. To substantiate this hypothesis, the article summarizes the drivers of the development of the new economy: globalization of the economy, information and communication technologies and innovations, knowledge and intellectual capital, work, and employment. As a result of such factors and drivers, the following characteristic features of the new economy are summarized: high availability of goods and services based on information technologies, the offer is customized and goes online, the development of cooperation and partnership, constant information exchange between all elements of socio-economic systems and the environment, multi-vector integration of companies and services, network organization of the economy, global scale of competition and dynamism of world markets, human capital, information, innovations and knowledge, new forms of employment, employee individualization. Comparing these characteristic features with the characteristics of business ecosystems, it was determined that the main drivers of the development of business ecosystems are multi-vector integration of companies and services, network organization of the economy and the development of cooperation, partnership, constant information exchange between all elements of socio-economic systems and the environment.

Keywords: business ecosystem, new economy, drivers of business ecosystems.

Постановка проблеми. Наприкінці ХХ-го сторіччя та початку ХХІ-го в світовій нанковій літературі почав з'являтися новий концепт щодо опису бізнесових систем використовуючи метафору екологічних екосистем. Потреба у пошуку нового категоріального апарату та переосмислення сучасних систем бізнесу пов'язана в тому числі зі зміною фундаментальних законів та ландшафту світової ділової спільноти. Не дарма поява та популяризація екосистемного підходу в економіці співала з появою такого поняття як «нова економіка». В літературі вже висвітлено ряд поглядів авторів щодо причин появи феномену екосистем бізнес, однак немає одностайної думки щодо факторів, які сприяли появі такого феномену.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Опис екосистем бізнесу, погляди щодо їх визначення, можна знайти в роботах J. Moore, R. Adner, D. Isenberg, опис характерних рис нової економіки можна знайти в роботах W. Deming, K. Kelly, M. Castells, J. Stiglitz.

Формулювання цілей статті. Основною метою статті є встановлення, узагальнення та опис драйверів появи та розвитку екосистем бізнес, а також їх системоутворюючих факторів в умовах нової економіки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сьогодні вже є цілком очевидно, що інформаційні технології та програмні продукти протягом останніх декількох десятиріч кардинально змінили як глобальний бізнесовий ландшафт, так й сприяли змінам в повсякденному житті майже кожної фірми. Останні десятиріччя характеризуються зміною головних гравців на глобальному ринку, провідне місце вже займають компанії зі сфери інформаційних технологій, автоматизація та комп'ютеризація процесів виходить з кожним роком на якісно нове місце й стає фактором виживання в бізнес-середовищі. Загальносвітовий тренд цифровізації набуває все більшої популярності, як в приватному секторі, так й на рівні державних послуг та публічного управління. Зростання інвестицій в інформаційні технології протягом останніх років лише підтверджують цей тренд та широке застосування здобутків ІКТ в бізнесі.

Так само сьогодні та протягом останніх 20 років набула популярності концепція екосистем бізнес, яка описує сучасні економічні системи використовуючи поняттєве поле біологічних екологічних систем. В першу чергу екосистеми бізнесу за своєю суттю є класичними системами з набором елементів,

зв'язків, властивостей та процесів, однак для розуміння сучасних систем бізнесу є корисними збагачувати їх розуміння біологічними аналогіями, такими як стійкість та рівновага (гомеостаз), динаміка та адаптивність під впливом екзогенних та ендогенних факторів, єдність та циклічність інформаційно-ресурсних потоків [1]. J. Moore вперше запропонував розглядати бізнес з точки зору екосистем ще в 1993 році, а після того ми можемо спостерігати постійне зростання згадки про такий підхід та терміни в наукових публікаціях, бізнес-стратегіях, державних програмах й загалом популяризацію використання поняття «екосистема бізнесу». Екосистеми бізнесу визначаються такими характеристиками: динамічність, взаємопов'язаність, взаємозалежність, адаптивність, коеволюція та ін. Ми будемо розуміти екосистему бізнесу як високоадаптивну та динамічну архітектуру глибоко інтегрованих та багатовекторно пов'язаних бізнес-елементів, при цьому бізнес-юніти (елементи – фірми, організації та ін.) знаходяться в рамках одного середовища, пов'язані спільною метою та просувають ціннісні пропозиції [2]. З цієї точки зору фірми формують собою систему (середовище, мережу) в рамках якої вони діють в умовах конкуренції та кооперації, водночас вони тісно пов'язані між собою (інтегровані). Екосистема бізнесу як й будь-яка система повинна мати один або декілька системоутворюючих факторів, з цієї точки зору інформаційні технології можуть виступати таким фактором, який надає інструментарій об'єднання та інтеграції фірм. Однак одних лише інформаційних технологій недостатньо для обґрунтування появи якісно нових бізнесових систем – екосистем бізнес. Саме тут таке поняття як «нова економіка» може послугувати фундаментом для екосистем бізнесу, тобто не лише бути системоутворюючим фактором, а й виступати драйвером їх розвитку в міру розвитку нової економіки. Для обґрунтування такої гіпотези варто розглянути суть нової економіки, її характерні ознаки та наслідки.

Для більш детального розуміння суті нової економіки варто проаналізувати історію цього поняття. Тут варто зауважити, що термін «нова економіка» не має чітких часових рамок, він так само може бути застосований й до інших етапів розвитку людства та технологічних революцій, як, наприклад появу залізничного сполучення або парових двигунів. Пропонується тут та надалі застосовувати це поняття виключно до змін в економіці, які були спричинені розвитком технологій, поширення

інновацій, глобалізації та зростанням важливості знань з другої половини ХХ-го сторіччя.

З 1990-х років для опису нових тенденцій та змін в економіці під впливом інформаційних технологій та глобалізації почав застосовуватись термін «нова економіка». На сьогодні семантичне охоплення даного поняття доволі складно конкретизувати. Нову економіку в широкому сенсі можна розуміти як сучасну стадію еволюції економіки, яка викликана розвитком та поширенням інформаційних технологій на базі інновацій та глобалізації.

Вперше, це поняття використовувалось виключно для опису економіки Сполучених Штатів Америки з другої половини ХХ-го сторіччя. W. Deming у 1993 році зазначав, що нова економіка формується у США на базі інновацій, які безперервно повинні імплементувати фірми, а також необхідності постійного підвищення кваліфікації співробітників, що в кінцевому випадку стає факторами виживання в нових умовах економіки [3]. J. Huey у 1994 році зазначав, що людство знаходиться на ранній стадії нової економіки, характеристики якої значно відрізняються від попередньої, а «цунамі змін» вже починає охоплювати бізнес. Він розуміє нову економіку в першу чергу як високотехнологічну економіку, ядром якої є нові технології та знання, в цих умовах фірми повинні розвивати працівників та їх креативність, а засоби виробництва таким чином будуть переходити від чогось фізичного (матеріального) до «людського» [4].

Так, нової якісної ролі в економіці починають відігравати інновації, людина та її кваліфікація, високі технології та знання.

У 1996 році в економічній доповіді Президента США констатується факт зміни структури економіки та те, що нові робочі місця все активніше створюються у високотехнологічних галузях та сфері послуг. Такі зміни пояснюються розвитком телекомунікацій, біотехнологій, програмного забезпечення та високотехнологічною революцією в усьому світі. При цьому традиційні галузі такі як промисловість та будівництво все активніше використовують інновації останніх років та трансформуються. При цьому окрема роль в економічній стратегії в новій економіці країни виділяється для освіти та розвитку сфери науки та знань [5]. В доповіді 2000 року говориться про глобальну економіку, драйвером якої є інформація, а також про «цифрову економіку» як перспективу появи періоду стійкого та швидкого економічного зростання [6]. В президентській доповіді 2001 року вже остаточно стверджується,

що економічні процеси та зміни з 1993 року є настільки радикальними та фундаментальними, що обґрунтовують появу нової економіки. Цей період характеризується стабільним зростанням ВВП (реальний ВВП зростає в середньому на 4% в рік), низьким рівнем безробіття, зростанням кількості нових робочих місць, помірний рівень інфляції, зростанням продуктивності. Й усі ці та інші економічні показники, як зазначається, є результатом досягнень в технологіях, бізнесі та економічній політиці. Так, в період з 1990 року по 1997 кількість ІТ компаній зросла вдвічі, збільшились видатки на R&D, активно впроваджуються технологічні інновації, фірми об'єднуються в мережі та кластери, фінансові інновації та венчурний капітал набуває все більшої популярності. При цьому зазначається, що усі ці фактори не скасовують фундаментальних законів економіки, а державні політики продовжують грати головну роль в регулюванні економіки [7]. У тому ж 2001 році D. Piazolo наводить дещо подібне розуміння нової економіки, як інформаційної або цифрової економіки, яка характеризується низьким рівнем безробіття, низькою інфляцією та стабільним зростанням [8].

Спільним для цих поглядів є розгляд економічних тенденцій 1990х-2000х років через розвиток інформаційних технологій, інновацій та цифрової трансформації, глобалізації економіки, зростання вагомості науки та знань.

Окремо варто зупинитись також на поглядах К. Kelly, який у своїй роботі «Нові правила для нової економіки» характеризує сучасний світ кінця ХХ сторіччя зростанням кількості зв'язків між економічними акторами, а також подібністю мережевої економіки з біологічними системами [9]. Зокрема К. Kelly виділяє наступні головні риси нової економіки:

- будова економіки виражається через мережеву структуру – мережева економіка;
- ролі та цінність зв'язків між елементами економічних відносин (фірмами та ін. економічними суб'єктами) зростає та буде набирати нової цінності;
- розвиток взаємодії та взаємозв'язків між цілими сегментами нової економіки;
- подібність мережевої економіки з біологічними системами, коли спільні та загальнопоширені блага набувають нової цінності відмінно до дефіцитних, а зростання кількості споживачів таких благ стимулює зростання їх корисності й активізує конкуренцію серед виробників;
- перехід до все більшого розповсюдження та застосування нематеріальних благ в економіці: інформація, ідеї, знання тощо;

– глобальний характер змін, в тому числі щодо технологій;

– збільшення гнучкості транзакцій; удосконалення ринкового механізму.

Як бачимо, К. Kelly робить акцент та мережах економічних акторів, подібних до біологічних систем, зростанню ролі зв'язків, збільшення ролі технологій та інформації.

Своєю чергою М. Castells в роботі 1996 року «The rise of the network society» також акцентує на кардинальних змінах в економічних відносинах в умовах інформаційної епохи, глобалізації та мережових структур. М. Castells зауважує, що важливу роль в новій економіці посідають інформаційно-технологічна революція, інновації, дух підприємництва, індивідуалізм праці та ін. Автор окреслює такі характерні риси нової економіки:

– горизонтальні мережеві взаємовідносини між фірмами та всередині організацій заміщують вертикально інтегровані структури;

– збільшення ролі трансферту технологій та використання досягнень науки у збільшенні продуктивності;

– інформаційна та нематеріальна площа заміщує собою матеріальне виробництво;

– трансформація бізнес-процесів від стандартизованого та масового виробництва до гнучкого кастомізованого;

– глобалізація економіки та зменшення ролі географічного розташування ресурсів, ринків, інформації;

– трансформація праці та поява нових форм зайнятості;

– високу роль нових технологій на базі інформаційних технологій [10].

Так ми можемо тут виділити такі характеристики нової економіки як мережева організація фірм та економіки, кастомізація пропозиції товарів та послуг, індивідуалізація праці (гнучкий графік, кросгалузевість).

Лауреат Нобелівської премії J. Stiglitz у своїй відомій роботі 2003 року «The Roaring Nineties: Seeds of Destruction» порівнює нову економіку з економічною революцією вісімнадцятого та дев'ятнадцятого сторіччя, яка зумовила перехід від сільськогосподарської до промислової економіки, з переходом від промислової економіки до економіки послуг протягом першої половини ХХ сторіччя [11]. Так в нових умовах економіки ми спостерігаємо такий самий швидкий перехід від виробництва речей, матеріальних цінностей до обробки інформації та виробництва ідей (інтелектуального результату праці) й економіки знань. Деякі джерела також свідчать про те, що сучасні

зміни в економіці під впливом інформаційних технологій будуть нести за собою таке економічне зростання, яке може бути оцінено на рівні або й вище ніж від появи залізних дорік або глобальної електрифікації [12].

Така нова економіка з J. Stiglitz характеризується зростання продуктивності праці, технологічним прогресом, появою нових способів ведення бізнесу, що в першу чергу стимулюється появою та поширенням Інтернету та інтернет-комерції наприкінці ХХ-го сторіччя [11]. J. Stiglitz робить акцент на важливості поширення інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема Інтернету, інновацій, розвиток телекомунікацій та економіці знань, й все це в кінцевому випадку як зумовлює появу нової економіки, тай й характеризує її сутність.

Можна також підсумувати, що в сучасному постіндустріальному суспільстві нового значення, а можливо й фактором виживання для фірм, стає перехід від використання необробленої сировини або енергетичних/природних ресурсів до використання в якості базового ресурсу виробництва – інформації та знань. Сьогодні значно зросла роль використання в бізнесу наукомістких технологій та перехід вирішальної ролі в успіху компанії від праці та капіталу до інновацій. Яскравими прикладами можуть слугувати високотехнологічні стартапи ХХІ-го сторіччя, від глобальної соціальної мережі Facebook до заснованого як стартапу у 2009 році сервісу Grammarly, капіталізація якого у 2021 році склала 13 млрд доларів.

Водночас в роботах ряду дослідників та в державних джерелах стверджується та підтверджується макроекономічними показниками й спостереженнями, що сучасна нова економіка не заперечує та не скасовує загальноекономічні закони. Сьогодні ми бачимо фундаментальні зміни в бізнес-процесах компаній, появу нових технологій та професій, знижується ступінь асиметричності інформацій, знижується вартість та час транзакцій. В той самий час ми спостерігаємо циклічність в економіці, держава як регулятор здійснює втручання в ринки щодо регулювання нових сфер діяльності та антимонопольну політику.

Повернемось до розгляду питання драйверів та системоутворюючих факторів появи в економіці систем подібних до біологічних – екосистем. Варто знову зауважити, що в будь-якому випадку екосистема бізнесу залишається системою з притаманною їй класичним категоріальним апаратом. Розглядаючи під призмю нової економіки екосистеми бізнесу звертаємо увагу на такі базові поняття

як зв'язки та взаємодії. В сучасних умовах нової економіки ці класичні категорії бізнес-систем кардинально змінюються під впливом інформаційних технологій та цифровізації. Швидкість взаємодій між елементами системи прагне до нуля в сучасному світі, стираються географічні кордони, зростає кількість взаємодій, а їх появу доволі складно спрогнозувати, окрім того, варто окремо зважати на фактор мережевої економіки, глобалізації та кросгалузевість елементів. А отже, якість, швидкість та ефективність зв'язків та взаємодій напряду може бути виражена через якість інформаційних процесів, що досягається шляхом впровадження інновацій та нових технологій в бізнес-процесах. Усе це зумовлює питання чи здатна класична система бізнесу дати сьогодні нам достатньо інформації для опису сучасного бізнесу та його зв'язків з людиною. Нова економіка та її здобутки фундаментально змінюють погляд на зв'язки між елементами соціально-економічної системи, її будову та змінюють системи в цілому. Також, окрім фактора інформаційних технологій, варто зазначити роль глобалізації економіки, бізнес-процесів, відносин.

Глобалізаційні процеси та нова економіка зумовлюють появу нових механізмів інтеграції в рамках системи бізнесу. Сьогодні ми бачимо високий рівень інтеграції між галузями економіки, між фірмами та іншими елементами економіки, інтегрованість процесів в рамках окремого бізнесу також постійно зростає разом з рівнем автоматизації та цифровізації бізнес-процесів, а також зростає рівень інтегрованості клієнтів у бізнес. Так кастомізація пропозиції в новій економіці зумовлює все більше занурення клієнта в сервіси компанії, яка прагне запропонувати окремі товари та послуги щодо кожної сфери життя сучасної людини. Тобто ми можемо говорити не тільки про екосистему бізнесу з точки зору макроекономіки, а й з точки зору окремої компанії, коли її сервіси пропонуються за допомогою сучасних технологій, які високоінтегровані, адаптивні, підтримують загальну цілісність та формуються на базі одного простору – інформаційного ландшафту людини та її потреб. При цьому цінність та стійкість таких екосистем бізнесу стрімко зростає зі зростанням кількості аудиторії, само тому в сучасних компаніях та стартапах критичним критерієм залучення фінансування та комерційного успіху є темпи зростання аудиторій й мінімізація відтоку клієнтів. Прикладами таких екосистем бізнесу можна привести компанії – Amazon, Google, Facebook, Airbnb, Microsoft,

Apple, Samsung, Yandex, Sber, Alibaba, Walmart, Shopify, PrivatBank, та ін.

Для виділення системоутворюючих факторів та драйверів розвитку екосистем бізнесу в новій економіці, узагальнено для початку драйвери розвитку самої нової економіки:

- глобалізація економіки: лібералізація ринків, вільна торгівля, мобільність капіталів, глобалізація конкуренції, інтеграція ринків;

- інформаційно-комунікаційні технології та інновації: розвиток іт технологій, інформатизація, автоматизація, цифровізація, комп'ютеризація, інтернет;

- знання та інтелектуальний капітал: новаторство, розвиток науки, інновації та ідеї;

- праця та зайнятість: віддалена робота, індивідуалізм, підприємництво, фрілансерство, електронний бізнес;

Як наслідок таких факторів та драйверів ми можемо виділити такі характерні риси нової економіки:

- висока доступність товарів та послуг на базі інформаційних технологій;

- пропозиція кастомізується та переходить в онлайн;

- розвиток кооперації та партнерства, постійний інформаційний обмін між усіма елементами соціально-економічних систем та навколишнього середовища;

- багатовекторна інтегрованість компанії та сервісів;

- мережева організація економіки;

- глобальний масштаб конкуренції та динамічність світових ринків;

- людський капітал, інформація, інновації та знання є основним фактором розвитку фірми;

- нові форми зайнятості, індивідуалізація працівника.

Окрім того, слід тут відзначити, що нова економіка може бути ототожнена з такими поняттями як креативна економіка, цифрова економіка, економіка знань, постіндустріальне суспільство, інформаційне суспільство, інноваційна економіка, інтернет економіка. Також нова економіка асоціюється з появою таких технологій як Інтернет, Інтернет речей, персональні мобільні пристрої, обробка великих даних, штучний інтелект, роботизація, хмарні технології, віртуальна реальність, доповнена реальність, вірусні технології та кібербезпека, цифровізація бізнес-процесів, платформенні технології, блокчейн, ERP, BPM, ECM системи, технології інтеграції систем.

Узагальнюючи вищенаведене на рис. 1 представлений взаємозв'язок драйверів нової еко-

номіки та її характеристик з основними визначеними характеристиками екосистем бізнесу.

Так, з огляду на рис. 1 можна зробити висновок, що основними драйверами розвитку екосистем бізнесу є багатовекторна інтегрованість компаній та сервісів, мережева організація економіки та розвиток кооперації, партнерства, постійний інформаційний обмін між усіма елементами соціально-економічних систем та навколишнього середовища. Ці драйвери своєю чергою в викликані розвитком інформа-

ційно-комунікаційних технологій та процесами глобалізації. Як раніше було зазначено, основними характеристиками екосистем бізнесу ми вважаємо високу адаптивність, динамічність, інтегрованість, взаємопов'язаність, цілісність, стійкість та спільність потоків інформації та ресурсів, що безумовно можна пов'язати з розвитком нових технологій, інновацій, глобалізацією, мережевістю економіки.

Висновки. Проведене дослідження узагальнює характеристики нової економіки та

Рис. 1. Драйвери та системоутворюючі фактори екосистем бізнесу в новій економіці

пропонує в якості системоутворюючих факторів та драйверів розвитку екосистем бізнесу вважати такі характерні риси нової економіки як глобалізація, розвиток інформаційних технологій, зростання вагомості інтелектуальної праці та знань. Дійсно, сьогодні ми можемо спостерігати якісно нові форми зв'язку між фірмами та іншими елементами соціально-економічної системи, партнерами й клієнтами, інтеграцію товарів та послуг в усі сфери життєдіяльності людини й також високу інтегрованість самих цих товарів та послуг між собою, кастомізація ціннісних пропозицій, побудову платформених рішень для клієнтів та розвиток соціальних мереж. Усе це стало можливим

завдяки здобуткам нової економіки таким як Інтернет та інтернет-сервісам, які дозволяють в будь-якій час та з будь-якого місця взаємодіяти елементам екосистеми бізнесу. Окрім того, технології обробки даних дозволяють кастомізувати продукти, сучасні ІТ рішення з автоматизації та роботизації бізнес-процесів постійно збільшують їх ефективність та скорочують час до прийняття рішень практично до нуля, а розвиток мережевої організації екосистем бізнесу призводить до збільшення кількості елементів. Усе це своєю чергою постійно збільшує цінність екосистем бізнесу й робить їх стійкими та адаптивними до сучасних динамічних змін в умовах невизначеності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Lemeshko, M., Laktionova, O. Theoretical and methodological approaches to determining the structure of business ecosystems in the new economy. *Evropský časopis ekonomiky*. 2022. № 8. С. 38–46.
2. Лемешко, М. Сутність та особливості формування екосистем бізнесу в новій економіці. *Економіка та суспільство*. 2022. № 34.
3. Білоцерківець В. Нова економіка: історія та сучасність у дефінітивному вимірі. *Економічна наука*. 2015. № 5. С. 9–13.
4. Huey J. Waking Up to the New Economy. *Fortune*, 1994. № 27. С. 36–37
5. Economic Report of President 1996. – Washington: US government printing office, 1996. P. 406.
6. Economic Report of President 2000. – Washington: US government printing office, 2000. P. 432.
7. Economic Report of President 2001. – Washington: US government printing office, 2001. P. 404.
8. Piazzolo D. The new economy and the international regulatory framework. *Kiel Working Papers*. 2001. № 1030. P. 40.
9. Kelly K. New Rules for the New Economy. Ten Radical Strategies for a Connected World. *New York: Viking*. 1998. P. 180.
10. Castells M. The Rise of the Network Society / M. Castells // *The Information Age: Economy, Society and Culture*. Malden, MA. : Wiley-Blackwell, 2000. № 1. P. 594.
11. Joseph E. Stiglitz. The Roaring Nineties. Seeds of Destruction. New York: W.W. Norton & Company, Inc. 2003.
12. Crafts N. Globalisation and Growth: a Historical Perspective. *The World Economy*. 2004. № 1. P. 45–58.

REFERENCES:

1. Lemeshko, M., Laktionova, O. (2022) Theoretical and methodological approaches to determining the structure of business ecosystems in the new economy. *Evropský časopis ekonomiky*. № 8. P. 38–46.
2. Lemeshko, M. (2022) Sutnist ta osoblyvosti formuvannia ekosystem biznesu v novii ekonomitsi [The essence and peculiarities of the formation of business ecosystems in the new economy]. *Ekonomika ta suspilstvo*. № 34.
3. Bilotserkivets V. (2015) Nova ekonomika: istoriia ta suchasnist u definityvnomu vymiri [The New Economy: History and Modernity in a Definitive Dimension]. *Ekonomichna nauka*. № 5. P. 9–13.
4. Huey J. Waking Up to the New Economy. *Fortune*, 1994. № 27. P. 36–37.
5. Economic Report of President 1996. – Washington: US government printing office, 1996. P. 406.
6. Economic Report of President 2000. – Washington: US government printing office, 2000. P. 432.
7. Economic Report of President 2001. – Washington: US government printing office, 2001. P. 404.
8. Piazzolo D. (2001) The new economy and the international regulatory framework. *Kiel Working Papers*. № 1030. P. 40.
9. Kelly K. (1998) New Rules for the New Economy. Ten Radical Strategies for a Connected World. *New York: Viking*. P. 180.
10. Castells M. (2000) The Rise of the Network Society / M. Castells // *The Information Age: Economy, Society and Culture*. – Malden, MA. : Wiley-Blackwell. № 1. P. 594.
11. Joseph E. Stiglitz. (2003) The Roaring Nineties. Seeds of Destruction. New York: W.W. Norton & Company, Inc.
12. Crafts N. (2004) Globalisation and Growth: a Historical Perspective. *The World Economy*. № 1. P. 45–58.